

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

NORRVIKEN. — EFTER FOTO.

24:DE ÅRG.

DEN 28 JANUARI 1923.

N:o 18.

Foto. Metell, Malmö.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., G:ö

Rudolf Abelin

Den 17 januari bildades i Stockholm en förening, förslagsvis benämnd "Föreningen Norrvikens trädgårdar", med syfte att understödja den av direktör Rudolf Abelin vid Norrviken grundade storartade trädgårdsanläggningen dels i fortsättande av det estetiska nyarbetet, dels i det praktiskt experimentella arbete där bedrivs, ävensom att vidare efterhand verka för den estetiska trädgårdsskötselns höjande i landet bl. a. genom att hålla Norrviken-anläggningarna tillgängliga såsom åskådningsfält och sträva för trädgårdsundervisningens lyftande till ett högre plan. Tillkomsten av denna förening är att hälsa med den största tillfredsställelse icke blott i och för sig utan även som en rättvis gård av erkännande åt direktör Abelins livsgärning som banbrytare för den svenska hortikulturens nydaning.

Rudolf Abelin är född i Malmö den 30 maj 1864 samt son till dåvarande majoren vid Södra skånska infanteriregementet, sedermera krigsministern, den indelta arméorganisationens varme förespråkare, samt slutligen generallöjtnanten Gustaf Rudolf Abelin och hans maka Charlotta Emerentia Carolina Zethelius. Fädernesläktens anor gå tillbaka till det landskap, som plägar benämnas Sveriges trädgård: den äldste kände stamfadern, Matts Mariager, blev 1655 kyrkoherde i Asarum, en av det fagra Blekinges allra fägraste socknar. Efter att ha avlagt mogenhetsexamen kom Rudolf Abelin närmast till Uppsala, men nödgades till följd av klen synförmåga avbryta studierna och ägnade sig då i stället åt trädgårdsmästareyrket, något, som betecknande nog för den tidens uppfattning nästan ansågs chockerande, när det gällde sonen till en general. Sin trädgårdsskolning fick han mottaga vid Rosenborgs slottsträdgård i Köpenhamn och därefter vid ett par trädgårdar i Sverige, innan han år 1888 utrustad med goda praktiska och teoretiska kunskaper och besjälad av det mest levande intresse och den varmaste hängivenhet för sitt yrke skred till påbörjande av sin första självständiga verksamhet som trädgårdsmästare genom anläggningen av de stora fruktträdgårdarne vid sitt första Norrviken vid Bråvikens innersta inskränning i Östergötland.

Vid dessa anläggningar gjorde han en mängd rön och erfarenheter, som bibragte honom den övertygelsen, att mycket av vad som dittills lärts och praktiserats på fruktodlingens område här hemma icke höll streck. Såväl vid valet av fruktträd och fruktsorter som i avseende på beskärning etc. började han tillämpa nya metoder och som den entusiast han var, behöll han icke det nya för sig själv, utan började snart genom föredrag och artiklar i dagspressen en strid med de förut rådande uppfattningarna, som inom f. ckmannakretsar kom stridens vågor att gå höga kring hans namn. I mån som hans anläggningar kommo till bärande ålder, visade det sig emellertid, att han i stor utsträckning varit förespråkare för framtids tankar och de höga utmärkelser han erhöll för sina produkter först vid 1896 års stora Malmöutställning och därefter kring sekelskiftet vid världsutställningen i Paris och den ungefär samtidiga i Liège, inneburo segrar, för vilka oppositionen nödgades sträcka vapen.

Samtidigt hade Abelin nedlagt mycket stora förtjänster om trädgårdsundervisningen. Redan år 1889 hade han igångsatt en kvinnlig trädgårdsskola på Norrviken — den var den första i Norden och samtidigt med den första i Tyskland. Den utvecklades så småningom så, att den kom att omfatta även manliga elever. Men då kostnaderna slutligen blevo för stora och hotade att växa honom över huvudet, hänvisad som skolan då ännu i huvudsak var till hans egna penningtillskott, överflyttades den slutligen un-

der hans ledning till Adelsnäs, där den, numera utrustad med frikostiga understöd av statsmedel, alljämt fortbestår som den främsta bland vårt lands trädgårdsskolor.

Åren närmast etter det nya seklets inbrott gjorde Abelin nya insatser till hortikulturens höjande genom utgivandet av ett stort antal trädgårdsböcker. I rask följd efter varandra kommo 1902 "Den mindre trädgården" och "Om frukt- och fruktträdsodling", 1903 "Villaträdgården", 1904 "Trädgården inom hus", 1906 "Lekstugans trädgård" o. s. v. Även koloniträdgården erhöll av honom sin handledning. Denna Abelinska trädgårdslitteratur fick betydelse icke allenast på grund av sitt sakrika och vederhäftiga innehåll. Den utmärkte sig dessutom genom en lättfattlighet och en underhållande för att icke säga en usiasmerande framställningskonst, som lyckades tillvinna den läsare i de vidsträcktaste kretsar och därigenom spred intresset för trädgårdsskötselns utövning till befolkningslager, vilka förut icke fått öga för dess höga kulturvärde.

Dessutom har Abelin under hela sin levnadsbana och i stigande utsträckning efter som åren gingo fått betydelse som trädgårdsarkitekt och som konsulent vid nya trädgårdsanläggningar. Vid icke få slott och herresäten, i villasamhällen o. s. v. bära park- och andra anläggningar vittnesbörd om hans konstnärliga smak och färdighet och hans mångsidiga fackkunskaper. I den 1915 utgivna boken "Herrgårdsträdgården" har han utvecklat sina åskådningar i dessa hänseenden. Härvid har han städe mera haft för ögonen helheten än detaljerna. Enkelhetens fasthållande har varit hans styrka och han har hållit före, att det icke är lyxen, ej det monumentala, utan lika mycket, om ej mera det naiva, idylliska och naturliga, som skänker största behållningen och som också passar vår tid bäst. Men att han dock icke vill på den grund slopa, vad barock och renässans skänkt, ligger i sakens natur och det framgår icke minst av hans sista arbeten på det nya Norrviken vid Båstad, åt vilket han de senaste tre lusterna vikt sina krafter och vilket den nybildade föreningen är avsedd att tillvarata ät eftervärlden. Det var år 1908 han påbörjade arbetet med denna anläggning — med vilken framgång kan inhämtas av redogörelse på annat ställe i detta nummer av H. 8. D. Lika litet som på det gamla Norrviken är det dock det estetiska momentet, som fått bliva enahärskande. Med detta förmåla sig överallt rent praktiska synpunkter och det finnes goda utsikter till, att å denna klimatiskt så högt gynnade ort en vetenskaplig experimentalstation för frukt- och prydnadsträdsodling skall kunna utveckla sig, vilken fyller en hittills kännbar lucka i raden av vårt lands anstalter till trädgårdsodlingens främjande. Mening är sålunda, att försök här skola göras rörande utifrån införda växters hårdighetsgrad, rörande bekämpandet av för fruktodlingen skadliga insekter, rörande de fördelaktigaste metoderna för fruktförvaring o. s. v.

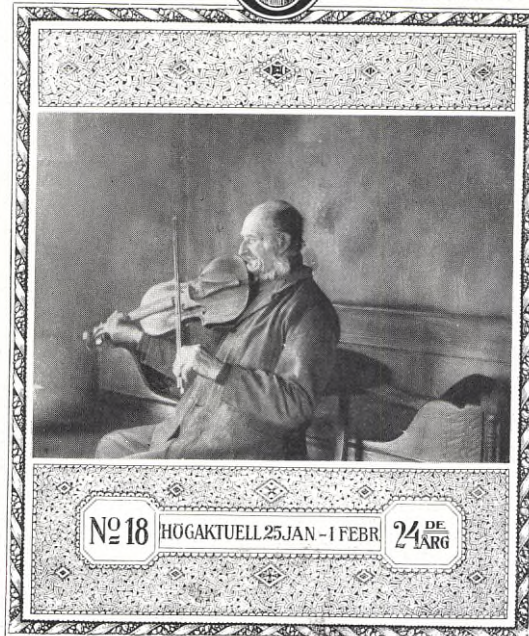
Som ovan nämndes, stod det länge strid kring Rudolf Abelins idéer. I en del fall voro dessa säkerligen ej håller underbyggda av tillräcklig erfarenhet; det hade varit underligt, om en banbrytare, sådan han var kallad att bliva, icke gjort sig skyldig till misstag. Men i stort sett står han otvivelaktigt som segrare och det är icke för tidigt, att efter den otack och smälek han under begynnelseåren fick lida nu ett offentligt erkännande kommer som krönet på en av hänförelse burens, på många uppoffringar rik livsgärning i ett ädelt intresses tjänst.

Sedan 1909 är Abelin i äktenskap förenad med Signe Margaretha Kristine Ziedner.

23 Januari 1923. Lösnr. 35 öre
HVAR 8 DAG
 • ILLUSTR. • • MAGASIN •

Banbrytaren för den literatur, som sedan sekel-skiftet alltmer vunnit terräng inom Danmarks andliga liv, dess mest betydande skönlitterära författare *Johannes V. Jensen* fyller den 20 januari 50 år. Han är den mest framstående representanten för den smakens och livsupfattningens omdaning, som ägt rum under de senaste tjugo åren — bort från den estetiska överförfiningen och den dekadenta tröttheten till en mera primitiv och frisk upplevelse av tingen och en starkare glädje över att vara till och verka.

Johannes V. Jensen är son till en veterinär och föddes i Himmerland i norra Jylland. Han började tidigt att författa; redan som ung student fick han sina första böcker publicerade. Hans debutbok hette *Danskere* och nästa bok bar namnet *Einar Elkjær*, i vilket det typiska yttrandet fälles, att vårt sinne är splittrat, därför att vi känna med *Rousseau* men tänka med *Edison*. Boken är en uppgörelse med tidens lyten och sedan dess har *Johannes V. Jensen* ständigt stått i opposition mot allt och alla. Han blev fribrytaren, som stod utanför varje parti, och kanske just därför desto klarare. Men först och sist är han ju diktaren, en ge-

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 18.

I brun dubbeltonfärg.

Genrebild, prisbelönad vid den av firman Hugo Svensson & Co i Göteborg nyligen avslutade fotografiska pristävlingen för amatörer, till vilken flera tusen bilder från olika delar av landet inkommo. — Tävlningen dågaldade både det stora intresse som förefinnes hos våra amatörfotografer i landet och den höga ståndpunkt dessa nu intaga i den svåra kamerakonsten.

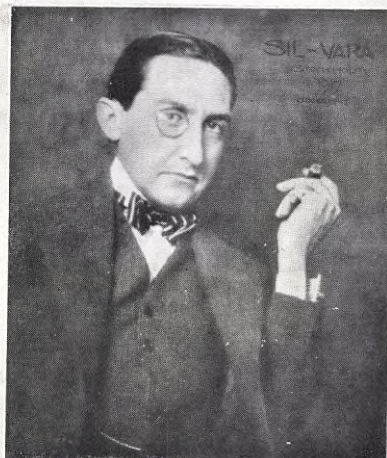
nial författare, vare sig det är i Himmerlandshistorierne, som gått ut i flera olika upplagor och giva ypperliga bilder från hans nemtrakt, eller i den fyra band starka samlingen *Myteri* eller i den egenomliga historiska romanen *Kongens Fald*. Hitintills ligger dock hans livs storverk i *Den lange Rejse*, det gigantiska verket om människoslaktets historia alltifrån äldsta tider till *Kristoffer Columbus*, med vilken *Johannes V. Jensen* känner en stark gemenskap. Denna samlings olika band: *Bræen*, *Skibet*, *Norne-Gæst* o. s. v. äro alla prosaverk, som beständigt skola leva i dansk litteratur. *Johannes V. Jensen* har flackat världen runt, har bildat sig sina egna teorier om allt mellan himmel och jord, — icke minst *rasteorier*. Hans förebilder äro att finna i *England*, vare sig det nu är *Darwin* eller *Kipling*, men mest är han dock sig själv, en gigant, en kverulant, en ovanlig och egenomlig människa. Ingen har så helt brutit med det föregående s'ktledet som han, alltid har det stått strid om honom, men ändock ha alla måst böja sig för hans storslagna naturbegåvning. För dansk ungdom, icke minst den skrivande, är *Johannes V. Jensen* betydelse helt enkelt omätlig. *A. H.*

Sil Vara, en av Österrikes mera kända författare av den yngre generationen, har plötsligen avlidit i Wien.

För svensk publik var *Sil Vara* eller *Herbert Silberer*, såsom hans namn egentligen löd, huvudsakligen bekant genom det för ett par år sedan å Dramatiska teatern uppförda maskspelet "*Pierrots drama*" samt genom de till vårt språk översatta prosaböckerna "*Strövtåg i London*" och "*Brittiska personligheter*", i vilka hans goda observationsförmåga och fina form-sinne klart komma till synes. Han vistades någon tid även i Stockholm, men hade nu återvänt till hemlandet, där hans dramatiska alster voro högt skattade och där just i dagarna en av hans komedier "*Kvinnan på fyrtio år*" stod på Burgteaterns program.

Efter porträtt. *Klitché Sjöberg, Gbg.*
JOHANNES V. JENSEN. En av Danmarks främste levande författare. 50 år den 20 januari.

Efter porträtt.

Klitché Sjöberg, Gbg.

SIL VARA (HERBERT SILBERER). Österrikisk författare, på sin tid bosatt i Stockholm. Hans skönlitterära och dramatiska arbeten äro kända i Sverige. Har nyligen avlidit i Wien — Efter kamerastudie av *d. r. H. B. Goodwin, Sthlm.*

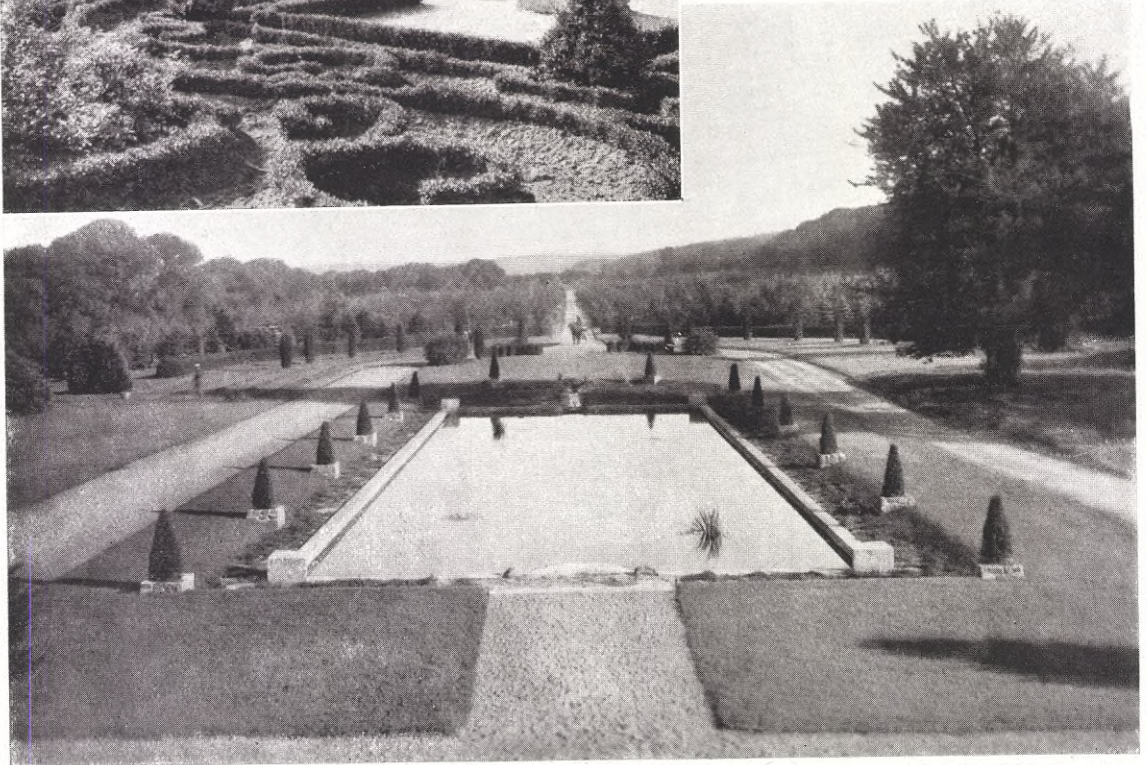
MITT NYA NORRVIKEN.
FÖR HVAR 8 DAG AV DIREKTÖR RUDOLF ABELIN.

Överst: VILLAN OCH SPEGELDAMMEN.
Mellerst. PARTI AV RENÄSSANSTRÄDGÅRDEN.

Då jag för cirka 17 år sedan började se mig kring efter en jord, på vilken jag kunde börja en ny trädgårdsanläggning efter större linjer än mitt gamla ställe tillät, visade det sig snart, att valet var svårt nog. En mängd olika synpunkter

Efter fotografier.

HOLLANDSKA BAROCKTRÄDGÅRDEN FRÅN VILLAN.

Kliché: Ejsjöberg, Göteborg.

UTSIKTEN FRÅN
RENÄSSANS-TRÄD-
GÅRDEN.

planens uppgörande. ehuru gården ännu ej var min. Ekonomisk måste trädgården bliva, men *skön* på samma gång. Billig — relativt — måste den också bliva ty några nämnbärdade summor funnos ej att tillgripa. Snart måste den även bliva dragligt färdig, ty jag var

BARRPARTI FRÅN HOL-
LÄNDSKA BAROCKTRÄD-
GÅRDEN.

kunde ju komma i betraktande av såväl ekonomisk, teknisk som estetisk art. Starkt funderade jag på Tullinge utanför Stockholm, på en dal i Kalmar, län på Roxens norra strand, på sjödistriktet i Södermanland och — sist på Skåne. Att jag hamnade där och återbördades till min födelsebygd får nog i ej oväsentlig grad Ellen Key och Ludvig Nobel stå till ansvar för. Båda lockade värtaligt och varmt till Båstad.

När så valet var gjort grep jag mig strax an med

JAPANSKA TRÄDGÅRDEN MED BUKTEN I BAKGRUNDEN.

Efter fotograf.

Kliché Sjöberg.

INBYGGDA GÅRDEN MED GAMMALT FRUKTRÄD.

redan en mogen man, som ville hinna att se frukterna av mina gärningar.

Jag måste därför arbeta raskt *med och genom naturen* och alla redan befintliga värden, och jag ville forma det hela enkelt, men rogivande och värdigt. Hela trädgården fick balansera kring en kraftigt accentuerad mittaxel, och själva *lustgården* med sina vitt skilda avdelningar grupperas kring villan, lanthuset, i områdets kärna medan ekonomiafdelningarna slöto upp omkring, liksom omfattningen kring pärlan.

Och nu, efter egentligen föga mer än tolv års arbete, ligger trädgården där, delvis färdig och löftesrik, delvis ännu oordnad och oformad. Arbetet har emellertid tagit ansenliga former. Ekonomiträdgården fylles av 5,000 fruktträd och

pa. Från hela denna tavla har havet utestängts. Jag hör blott i storm brottet från bränningarna och

5,500 ädla nötbuskar m. m., och prydnads-trädgården omfattar en redan färdig barockträdgård, inramad av åsen å ena sidan och vildsluttningens träd å andra, och mynnande ut i ett många kilometer långt perspektiv över åsen och in i det Halländska höglandet. I mittlinjen går uppfartsvägen, kransad av fruktträd, tusentals perenna blommor, och mäktiga häckar av ligustrum ovalifolium. Hundra meter framför villan delar den sig för att omfatta en näckros- och liljeprydd damm, i vilken villan speglar sig, och forellerna hop

Efter fotograf.

Kliché Aug. Sjöbergs Klichéanst., Åbo

INBYGGDA GÅRDEN: Pelargängen med lilla dammen.

FRÅN REMISSDEBATTEN I RIKSDAGENS ANDRA KAMMARE.

Pressförök.

AMIRAL LINDMAN, HÖGERPARTIETS LEDARE I ANDRA KAMMAREN, TALAR. *Intråda: t. h. AMIRAL LINDMAN UNDER ÅHÖRANDE AV EN ANNAN TALARE; i v. BORGMASTARE CARL LINDHAGEN TALAR.*

Årets *remissdebatt*, vilken motsetts med stort intresse, utlöste sig till ett tämligen lugnt och fridsamt meningsutbyte. Debatten inleddes av högerledarne i såväl Första kammaren, där herr Trygger lämnade en skickligt gjord exposé över utrikespolitiken, finansplanen m. m., som i Andra kammaren, där amiral Lindman höll ett mycket uppmärksammat anförande, huvudsakligen riktat mot jordbruks- och försvarsministrarnes

åtgöranden. Det var också jord- och försvarsfrågorna, som mest blevo föremål för behandling, men även arbetslöshetsdiskuterades och kommunikationsministern fick upprepade gånger försvara sina åtgärder under telefoniststrejken.

Debatten hade som sedvanligt samlat fulltalliga lyssnarskaror. Bland åhörarna märktes kronprinsen, som besökte bägge kamrarna.

FÖRLOVNING INOM ENGELSKA KONUNGÄHUSET.

T. v : ALBERT, HERTIG AV YORK.
Konung Georges och Drottning Marys andre son, född 1895.
Efter senaste porträtt av Vandyk, London.

T. h : LADY ELIZABETH BOWES-LYON dotter till earlen och grevinnan av Strathmore och Kinghorne, en av Skottlands äldsta och främsta adelsläkter.

Efter senaste porträtt

Hertigens av York förlovnings med lady Elizabeth Bowes-Lyon, vilken eklaterades den 14 januari, har i England hälsats med den största tillfredsställelse, liksom tidigare hans systers, prinsessan Marys giftermål med viscount Lascelles också motogs med jubel så-

Kliché: Sjöberg, Gbg.

som ett vittnesbörd om de fasta band som förena Englands konungahus med land och folk. Hertig Albert, som hans mera sällan använda dopnamn lyder, är engelska konungaparets andre son och deltog med ut-

DET NYFÖRLOVADE PARET, hertigen av York och lady Elizabeth Bowes Lyon, efter kungörelsen fotograferade i jästmöns Londonhem. — Kliché: Götz, Gbg.

märkelse i kriget som sjöofficer. I övrigt har han särskilt gjort sig känd genom sitt livliga intresse för och goda insatser i socialt arbete. Hans trolovade, som är en av prinsessan Marys närmaste väninnor, tillhör en av Skottlands äldsta och allra förnämligaste adelsfamiljer och är dotter till den fjortonde earlen av Strathmore och Kinghorne.

OPERAJUBILEET.

Den 18 januari 1773 invigdes i det nyrestaurerade Bollhuset den "Kongl. Svenska Theatern" efter initiativ och medverkan av Gustaf III. Vår nuvarande Opera kunde således i år fira sitt 150 års jubileum. Jubileet högtidlighölls med en rad operaföreställningar samt en konsertafton med uteslutande svenska tonsättare på programmet.

Första dagen, den 18 jan. inleddes aftonens festspel med en ståtlig kantat, särskilt för detta tillfälle diktad och tonsatt av herr W. Peterson-Berger, varpå följde ouverture och andra akten ur operan "Thetis och Pelée" samt slutligen kören ur andra akten och tredje aktens tredje tablå ur den lyriska tragedien "Gustaf Wasa".

Forts. å sid. 286.

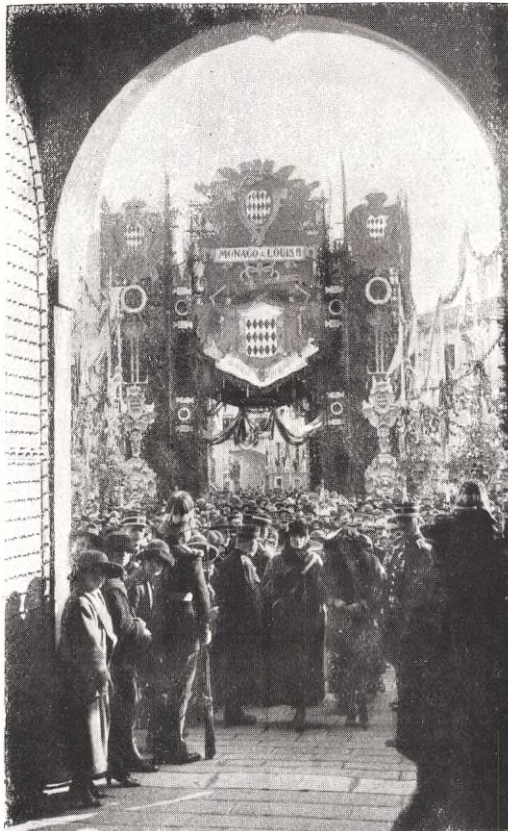

Efter fotografier.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

K. OPERANS 150-ÅRSJUBILEUM. (Se sid. 284).
Mittpartiet av scenbild ur "Gustaf Wasa" med herr David Stockman som Gustaf Eriksson Wasa.

FURSTENS AV MONACO TRONBESTIGNING.

Furst Louis II:s av Monaco tronbestigning har i dagarna ägt rum under stora festligheter. Sedan det högtidliga intåget i Monaco ägt rum den 13 januari, varvid huvudstadens nycklar överlämnades till den i sin höga värdighet inträdande fursten, fortsattes festligheterna under flera dagar. Särskilt intresse tilldrog sig helt naturligt furstendömet dignitärers edsavläggelse inför den nye fursten, som vid samtliga ceremonier åtföljdes av sin adopterade dotter, arprinsessan Charlotte och hennes make, prins Pierre, hertig av Valentinois. Vid dessa högtidligheter bestämdes även att också Monaco skall hava sin nationella festdag, vilken förklades till den 17 januari, då tronbestigningsfestligheterna avslutades och som framför allt för monegaskerna är prin-

ter fotografier.

Kliche: Gust Bihner & Klichéanstalt, Gm.

LOUIS II, MONACOS NYE FURSTE, BESTIGER TRONEN UNDER STORA FESTLIGHETER I HUVUDSTADEN MONACO.

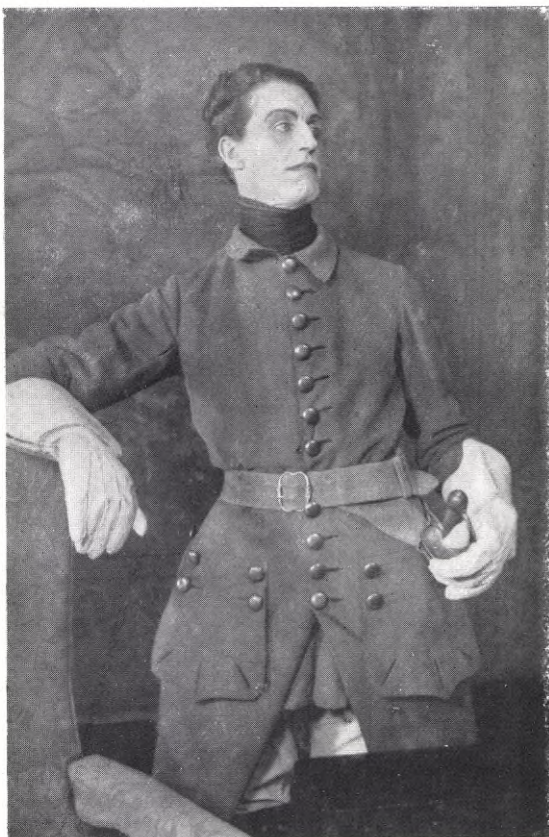
Triumfbågen till furstens ära sedd från ingången till slottet.

Vidst bild: Furst Louis jämte dotter, arprinsessan Charlotte och hennes gemål, prins Pierre av Monaco, mottager framför slottet nycklarna till sin huvudstad.

Nederst: De infödda 500-600 mantliga monegaskerna hylla fursten å slottsgården den 15 jan.

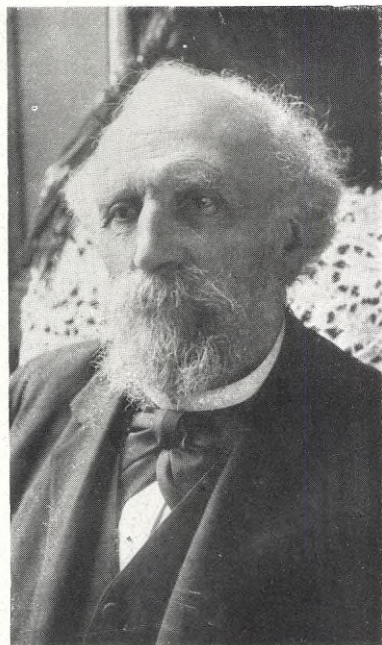
Forts. å sid. 286.

KARL XII I EN STOR HISTORISK FILM under inspelning framställd av ryttmästaren vid K. Livgardet till häst, Claës König, en av vår armés mest bekanta kavalleriofficerare. Text å sid. 286. — Efter fotografi. Kliché: Sjöberg, Gbg.

En av Frankrikes dugligaste politiker under senare delen av 1800-talet och intill nu, den gamle *Alexandre Ribot*, har den 13 januari avlidit i en ålder av nära 81 år. Under mer än fyra decennier tog han aktiv del i fransk politik, först som deputerad, därefter som konseljpresident och utrikesminister 1890—92, samt inrikesminister under delar av åren 1893 och 1895. Det var under dessa 90-talets första år, som Ribot lade grunden till den fransk-ryska alliansen, vars

ALEXANDRE RIBOT, på sin tid en av de mest framskjutna statsmannapersonligheterna i fransk politik. F. 1842. † 13 jan.* Efter fotografi. Kliché: Gøts, Gbg.

DEN BEKANTA HALLEN-BJÖRNEN fälld den 12 januari. Foto. Johansson, Odensala. — Kliché: Sjöberg, Gbg. Text å sid. 286.

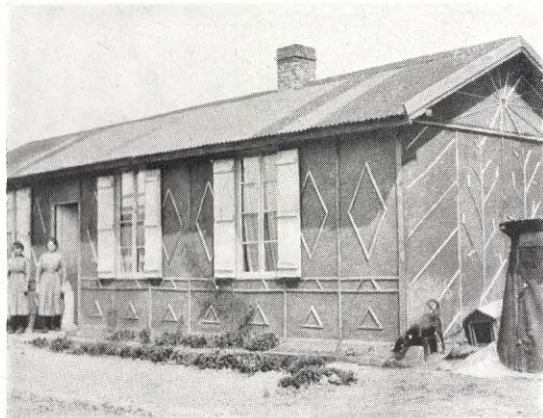
tillvaro för första gången officiellt omnämndes av honom själv vid ett kammarsammanträde 1895. Här hade han sålunda gjort ett arbete av den största världshistoriska betydelse och även under kommande år gjorde han stora insatser i sitt lands politik, särskilt i den marockanska frågan, om han än under 1900-talets första decennium aldrig nådde fram till ministerposterna.

Men när världskrigets år, 1914, kom, då situationen krävde skickliga och beprövade män, valdes han först

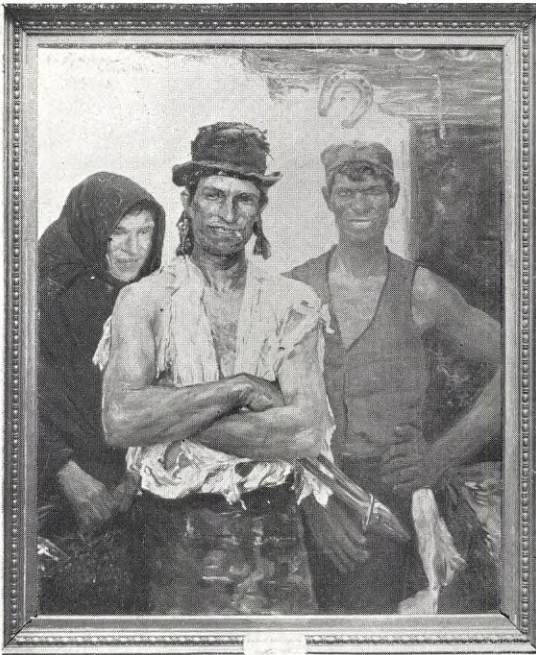
Forts. å sid. 286.

TSCHERSCHINSKI. Sovjets inrikesminister och chef för den beryktade Tchekan. — Efter fotografi. Kliché: Gøts, Gbg.

SVENSKA BARACKER Å DE FÖRHÄRJADE FRANSKA OMRÅDEN. Text å sid. 286. — Efter fotografi. — Kliché: Sjöberg, Gbg.

Från s. Bildcentralen, Sthlm. Kliché: Uoås, 069.
ERNST JOSEPHSON-UTSTÄLLNING
 I KONSTAKADEMIEN I STOCKHOLM: Överst. Spanska smeder; Sevilla 1882. Tillhör Nationalgalleriet, Kristiania. Därunder. Herr Sture d. ä. befriar danska drottningen Krisina ur Vadstena kloster; Stockholm 1876. Tillhör H. M. Konungen.
 Text å sid. 286.

ståelse och av ett starkt dramatiskt temperament. Så olika verk som Dan Anderssons "Gillet på vinden" och Frödings "Det var dans bort på vägen" framfördes var för sig briljant liksom ock en serie dikter av Bo Bergman, denne den känsligaste, starkaste och samtidigt mest välklingande och formfulländade bland våra nu levande skaldar.

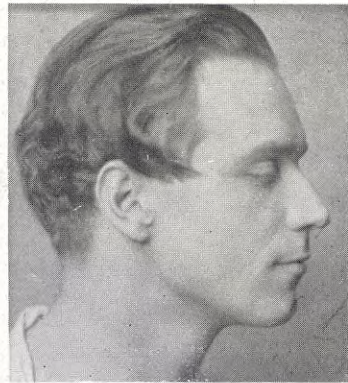
Forts. fr. sid. 278.

rasslet av miljoner malstenar. Detta är åt öster. Åt norr öppnar sig en dalgång rikt och fritt planterad efter japanska motiv med havet azurblått, lilas eller grönfärgat så som bakgrund och Hallandslandet lågt skönjbart. Från bostadens västra fasad, även en inbyggd gård i renessans, utgår en gammaldags renässanssträdgård med broderipartier och ett av hängpilar, hagtonstråd och rödekshäckar inramat perspektiv mynnande ut i oändligheten, utöver Kattegat, förbi Houfs hallars djärva kontur. Från villans södra fasad stiger — att börja med långsamt — en engelsk parterrydelning för rosor och Rododendron, omfattade av pelartaxalléer. Över dessa stiger terrängen brant mot åsen. Här är under utformning ett långt perspektiv mellan raka, lodräta lövväggar i vars mitt en bäck letar sin lustiga väg ned till ett med en stor nisch försett murparti, något påminnande om anordningarna vid villa Aldobrandini. På sidorna härom och upp på åsen breder sig stommen till den stora naturparken. Vid gårdens gräns ringlar sig "dödens dal", dit den lilla lantliga kyrkogården skall förläggas —

Det är alltså mycket som är tänkt och planerat, mycket som är färdigt vid Norrviken, men också gan-

Den i hög grad populära unge skådespelaren vid K. Dramatiska Teatern *Uno Henning* höll nyligen en första uppläsning av modern svensk lyrik, vilken debut blev en avgjord framgång. På detta område har Anders de Wahl firat sannskyldiga triumfer såväl utom som utom vårt land. Publikens intresse för denna konstart synes emellertid väl kunna rymma mer än en utövare av den svåra uppläsningkonsten och härpå fick vår senaste diseur de kraftigaste intyg.

Uno Henning visade sig i besittning av en fin för-

UNO HENNING vid K. Dramatiska Teatern, har med stor framgång debuterat såsom uppläsare. — Porträttet stark förminskning av en kamerabild av dr H. B. Goodwin. Sthlm. Kliché: Uoås, 069.

ska mycket, som är ofärdigt. Det är för att slippa gå ensam om ansvaret för allt detta, för att få det färdiga bevarat och det ofärdiga fullbordat, som jag med glädje hälsat konsulenters och arkitektens förslag, understött och framfört av många andra, att bilda en stödjande förening till Norrvikens fromma, vid sidan av mig själv. Och det är av denna förening jag hoppas, att frukterna av den sådd jag i hänförelse och kärlek till mitt värv gjort, skola skördas och nyttiggöras för tusentals hem i svensk bygd och dess skönhets och kunskapsstörstande söner.

Ju rikare, ju mera omfattande denna sammanslutning blir, ju större är garantien för att Norrviken ej kommer att gå sina föregångsträdgårdars sorgliga öde tillmötes — att ej få växa ut och växa i sig själv — att förfuskas av första bästa vårdare och till sist förfalla och stå där som ett söndertrasat beläte av vad en gång tänkts, utan någon som helst kulturell uppgift att fylla.

Denna synpunkt och denna farhåga delas av de stora skaror som besökt Norrviken de sista åren och göra en allmän önskan att trädgården må omhändertagas och ej vara och bli beroende av anläggarens kortvariga liv.

K. OPERANS 150-ÅRSJUBILEUM.

FRÅN DEN FÖRSTA FESTFORESTÄLLNINGEN
DEN 18 JANUARI.

Överst:
SCEN UR "THETIS OCH PELÉE" med originaldeko-
rationer från Drottningholms hovteater. Främst synes
f. v. fru Göta Ljungberg (Thetis) och t. h. herr Carl
Richter (Jupiter). I mitten Thetis och Jupiter i förstoring
ur samma bild.

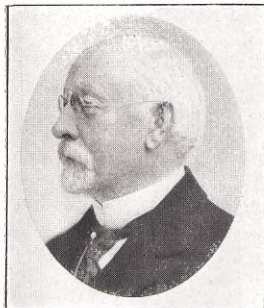
Nederst:
SCEN UR "GUSTAF WASA". Tablå i slutakten.
Text å sid. 280.

Efter fotografier.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

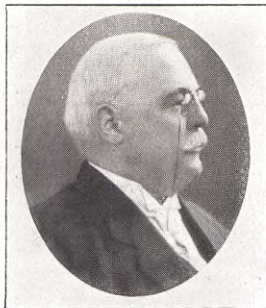
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. P. F. BERNSTRÖM.
Direktör. — Stockholm.
75 år 26 jan.*

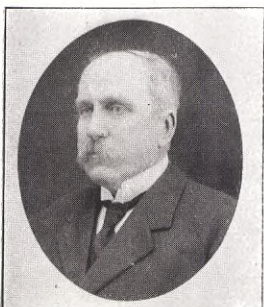
B. S. HAGBERG.
Direktör. — Gävle.
65 år 26 jan.*

C. A. HEDENLUND.
Grosshandlande. — Göteborg.
60 år 22 jan.*

K. W. ALMSTRÖM.
Disponent. — Stockholm.
50 år 17 jan.*

K. F. N. BECKMAN.
Professor. — Göteborg.
55 år 26 januari.*

G. G. KALLSTENIUS.
Rektor. — Västerås.
50 år 26 jan.*

G. J. F. BJÖRNSTRÖM.
Nyutnämnd öfverste o. chef för
S. Skån. inf-reg.*

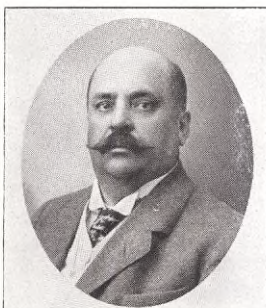
H. STÅLHANE.
Nyutnämnd öfverste i armén*

G. L. KANTZOW †.
F. d. Kapten. — Strängnäs.
F. 1849. † 1 jan.*

O. F. DAVIDSSON †.
F. d. Överlärare. — Gävle.
F. 1852. † 12 jan.*

S. SVANBERG †.
Tullfiskal. — Nederkalix.
F. 1870. † 24 dec.*

K. G. S. SWENSON †.
E. o. Hovrättsnotarie. Malmö.
F. 1879. † 15 jan.*

Klitché: Aug. Sjöbergs Klitchéanst., Gbg

OBS! Ett flertal porträtt för föreliggande nummer kunna tillfölje bristande utrymme icke införas förr än i nästa nummer.

JOHAN (JOHN) BERNSTRÖM. Rit. o. verk. v. mek. verkst. 68–70, efter studier i England inspektör f. eng. skeppsbyggerier; ing. o. kont.-chef h. maskinfirma i Stockholm 73–76, inneh. av egen mask.-ärent. 76–86; verkst. dir. f. a.-b. Separator 87–11 o. 12–15; ordf. i styrsna f. Separator o. Stathmos t. 16. I sin egenskap av chef f. detta världslammande företag o. den utomordentliga förmåga han därvid ådagalagt, blev B. en av förgrundsfigurererna inom svensk stöndindustri. På sin tid stadsfullm., ordf. i Sv. verkstadsfören. öfverstyr., led. av styr. f. Sv. allm. exportfören. Led. av Riksd. F. K. 06–08; led. av särsk. utsk. 06. Hed.-led. av Lantbr.-akad. Biografi o. helsid.-portr. årg. IX: 18.

BERNHARD HAGBERG. V. Upps. — Gävle järnv.-elev, stat.-skr., bokh. 75–80, v. Gävle — Dala järnv.-kont.-skr., kontr., kamrer, byrådir. 80–10, ånyo v. Upps. — Gävle järnv.-verkst. dir. sdn 10. På sin tid led. av stadsfullm. drätselk. o. skolråd i Gävle. Styr.-led. i Sv. järnv. arbetsgiv.-fören. sdn 14. Ensk. järnv. pens.-kassa sdn 20, järnvägsassuransfören. sdn 16, Ost-kustbanans a.-b. sdn 10, Gävle arb.-inst. sdn 99, länets sparb. (v. ordf.) sdn 11; led. av Gävle hand.-kammare sdn 10.

CLAES HEDENLUND. Inneh. av firman Hagberg, Hedenlund & Co. i Göteborg. Styr.-led. i Riksbankens avd.-kontor, Göteborgs köpm.-fören., Ålderdomshemmet, ordf. i styr. f. Fören. Göteb. konfektions o. manuf. engross. Led. av hand.- o. sjöf.-nmd.

KNUT ALMSTRÖM. Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. K. 95, anst. v. Rörstrands porslinsfabr. 95, dissp. där sdn 10. Led. av Stockh. hand.-kammare, krigs-konj.-skattenmd 16–20. Styr.-led. i a.-b. Rörstrands porsl.-fabr., a.-b. Archimedes, a.-b. Stockh. spårvägar; v. ordf. i Kungsh. skyttegille. Huvudman i Sv. nat.-fören. m. tuberk.

NATANAEEL BECKMAN. Stud. '86, fil. dr. 95; doc. i sv. spr. v. Uppsala

univ. s. å., i Lund 97, ånyo i Uppsala 1900–02; förestånd. f. Upps. ensk. lärov. o. priv. gymnas. sistn. år lektor i modersmål o. fil. v. H. Reallärov. å Norrmalm 02, fil. rektor v. Skövde realsk. 06–11, lektor v. Uppsala h. allm. lärov. 17, prof. v. Göteb. högsk. sdn. 18. Tillk. sakkunn. i Lärov. öfverstyr. 06, i folkundervisn.-komm. 14. Framstående vetenskapsman inom den nord. språkforskningen; har utövat en betydande verksamhet såsom läroboksk. o. vetenskapl. förf.

GOTTFRID KALLSTENIUS. Stud. 91, fil. lic. 02, fil. dr. s. å., docent i nord. spr. v. Upps. univ. 02–07, lekt. v. h. allm. lärov. i Nyköping 07, rekt. v. h. allm. lärov. i Härnösand 09, transp. t. Västerås 17. Utg. språkvetsenskapl., musikhist. o. pedagog. m. fl. avhandl. samt tonsättningar. Led. av Härnös. folksk.-styr. 12–17, av 7 dist. dövtumskolestyr. 15–17, av Lärov.-lär. riksförb.-deput.-förs. 15–17, Upps. Stud.-kårs sånganf. 02–07, f. Upps. sångarförb. 02–07, dir. f. Värml. sångarförb. 03–19, f. Söderm. sångarförb. 08–09, f. Härnösands musiksällsk. 09–17, f. Västerås musiksällsk. o. orkesterfören. sdn 19. Led. av stadsfullm. Härnösand 17.

GEORG BJÖRNSTRÖM. F. 1872, Uljtn. 1872, major v. Värml. reg. 15, öv.-ljtn. i an 18, v. Älvsb. reg. 19, i dagarne utn. t. öfverste o. chef f. Södra Skån. inf.-reg. Komp.-off. o. lär. i krigskonst v. Krigssk. 01–04, tjtj. v. Gen.-staben 09–11. Led. av Försvarskomm. 14, sakkunn. i ett flertal milit. komm. m. m. 15–18.

HENNING STÅLHANE. F. 1872, Uljtn. v. Jämtl. fältjäg.-reg. 94, ljt. 96, v. Gen.-staben 04, kapt. där 06, v. Värml. reg. 12, major v. Gen.-staben 15, v. A. Livgren. reg. 16, v. Gottl. inf.-reg. 17, övljtn. v. Norrb. reg. 18, i dagarne utn. t. öfverste i an. Kommend. f. kontroll av norska gränsfästn. raserand 06, stabchef h. insp. f. inf. 15–16. V. verkst. dir. v. Avesta järnv. 17. Milit. skriftställare.

GUSTAF KANTZOW †. Ulltn. v. Söderml. reg. 72, kapt. 92, i res. 02—10. Tj.-gj. på sin tid v. Gen.-stabens topograf, instrukt.-avd., lär. i topografi o. fältmåtn. v. Krigsskolan 80—92. Lär. i gymn. v. flera av Stockh. högre allm. lärov. under åren 80—98. Stadsfullm. i Strängnäs 99—11, led. av kyrko- o. skolråd där 99—18, ordf. i fattigv.-styr. 02—15. Ordf. i Strängnäs skyttefören. 01—18.

OSCAR DAVIDSSON †. Folkskollär.-ex. 80, 81, lär. i Gävle. överlär. i Strömsbro 84—14. På sin tid led. av stadsfullm. i Gävle, ordf. i styr. f. Gävle arb.-fören.

SIMON SVANBERG †. Stud. 92, jur. utr.-kand. 1900, e. o. hov.-not. s. å., tullfiskal i norra distr. (Haparanda) sdn 09. Idkade advokatverksamhet, omb.-man f. Kalix älvs o. Torneå älvs flottin.-föreningar. Led. av municipalsstyr. i Haparanda.

GUNNAR SWENSON †. Stud. 78, idk. jurid. studier v. Lunds univ. samt avlade där hovr.-ex. samt etabl. senare adv.-firma i Malmö. Började 14 egna sig åt affärsverksamhet med en högst betydande framgång; chef f. det av honom grund. Skån. emissions a.-b. samt en av stift. av a.-b. Baltisk lufttrafik. Inköpte på sin tid o. bebodde senaste åren det Piperska godset Snogeholm. Han utövade en omfattande hjälpverksamhet, befrämjade frukostigt kulturella institutioner o. donerade v. jubileet 18. 400,000 kronor t. Lunds univ., varav mer än hälften t. den jurid. fakulteten.

K. OPERANS 150-ÅRSJUBILEUM. Forts. fr. sid. 280.

Foljde så den efter Gustaf III:s plan av J. Wellander författade operan "Thetis och Pelée" med musik av F. A. Uttini. Samma opera gavs vid teaterns invigning 150 år tidigare, och vid nyuppsättningen hade ledningen bemödat sig, att ge en så trogen bild som möjligt av en dåtida operaföreställning. Scenerna hade rekonstruerats med ledning av påträffade äldre franska skizzer, efter vilka originaldekoratorerna till invigningsföreställningen utarbetats, och Kungl. Teatern hade därvid kunnat begagna dekorationer, vilka med all sannolikhet äro av vår äldste dekorationsmålare, Lorens Sundströms, egen hand. Dessa dekorationer hade lånats från Drottningholms Slottsteater.

"Gustaf Wasa", den opera, i vilken vår teaterkuninge och begåvade konung, Gustaf III, samarbetat med J. H. Kellgren, den glänsande och snillrike författaren, och till vilken musiken komponerats av J. G. Naumann, avslutade programmet.

Utom den kungliga familjen med Konungen och Drottningen i spetsen, hade till teatern samlats huvudstadens diplomati, aristokrati, finans- och konstvärld jämte en i övrigt talrik publik. Efter föreställningen gavs en festbankett, vartill kungliga jämte ett fåtal andra personer voro inbjudna.

MONACOS NYE FURSTE. Forts. fr. sid. 281.

sessan Antoinettes, prinsessan Charlottes och prins Pierres lilla dotters, födelsedag.

Furst Louis som sålunda nu efterträtt sin fader Albert I på Monacos tron, har förut ägnat sig åt fransk krigstjänst och förvärvat sig under världskriget rang av fransk brigadgeneral. I övrigt är han en ivrig konst- och antikvitessamlare och ägnar därvid särskilt intresse åt allt, som står i samband med ätten Grimaldi, vilken han tillhör och som ända sedan 1300-talet ägt den plats, där dess ättlingar nu sedan nära fyra århundraden härskar som furstar.

RIBOT. Forts. fr. sid. 282.

till konseljpresident men nödgades avgå redan efter tre dagar, för att blott ett par månader senare (den 26 augusti) i Vivianis kabinett upptaga den viktiga posten som finansminister. Denna plats behöf han även under Briands tvenne regeringar och vid den i mars 1917 uppkomna ministerkrisen blev uppdraget att bilda en ny regering hans lott. Emellertid fick också denna hans ministär bestå endast en kortare tid och under de senaste åren har han endast tagit del i sitt lands politiska liv såsom medlem av senaten.

Med Ribot bortgick sålunda en man med ett sällsynt vittomfattande arbete bakom sig, vilket han alltid redligt och dugligt skött.

Till bild å sid. 282.

Ett av de mest fängslande skedena i Sveriges konungahistoria, Karl XII:s bragdrika och ärofulla liv, skall nu framställas på film och för ändamålet har ett särskilt bolag, Historisk film, konstituerats. Inspelningen kommer att försiggå såväl i Sverige och Norge — Tistedalen och Fredrikshald — som i Tyskland och filmen kommer enligt uppgift att delas i två

fristående avdelningar på vardera 6 akter. Det icke minst intressanta med filmen är att till huvudrollen förvärvats en av våra mest bekanta kavalleriofficerare, ryttmästare Claës König, vilken att döma av det rollporträtt H. 8. D. här är i tillfalle återgiva, torde vara en till utseendet nära nog illusorisk Karl XII.

För övrigt ha de främsta bland såväl våra egna Karl XII-experter som utländska regissörer och fackmän anlitats för att få alla detaljer i filmen så historiskt vederhäftiga och stiltrogna som möjligt.

Till bild å sid. 282.

De förhärjade franska områdena ha nu åter byggts med tusentals provisoriska bostäder avsedda att stå i omkring 7 år. Barackerna uppföras av en fransk fabriksfirma Crouy Frères, vars ledning dock är svensk; största delen av maskinerna äro svenska (Bolinders) och barackerna äro helt och hållet uppförda av svenskt virke.

Till bild å sid. 282.

En kraftig björn har i dagarna nedlagts i Jämtland. Nallen, som beräknas vara 50 å 60 år gammal, har redan tidigare visat sig i trakten väster om Storsjön, särskilt vid Hallen, och gick t. o. m. en gång för ungefär 35 år sedan i en björnsax nära Storbofallet, vilken den emellertid lyckades taga sig ur med en skadad tass för att nu slutligen falla offer för tvenne jägares ivriga bemödanden att fälla den gamle björnen.

Till bild å sid. 283.

Samtidigt som många av våra bästa enskilda konstsamlingar upplösas och förskingras i dessa vargatider har utställningsväsendet förts fram till en betydelse och omfattning som aldrig förr. I Konstakademiens lokaler öppnades sålunda den 20 jän. en synnerligen intressant Ernst Josephson utställning med Sveriges Allmänna Konstförening som anordnare. Utställningen är en vandringsexposition som, sedan den en månad visats i Stockholm, överflyttas till Kristiania och Köpenhamn, medan en Kristian Krogh och en Skovgaard-utställning kommer hitöver.

Den ur alla synpunkter utomordentligt intressanta expositionen omfattar 200 nummer, dukar och tekniska, vilka utlånats från ett flertal av Skandinavien offentliga och enskilda samlingar. Sålunda har "Spanska smeder" lånats från Nationalgalleriet i Kristiania och från Nationalhistoriska museet på Frederiksborg porträttet av förf. I. P. Jacobsen. Prens Eugen har ställt de flesta arbeten som befinna sig i hans ägo till förfogande mest teckningar och akvareller från Josephsons sjukdomsperiod.

Bland de mest uppmärksammade arbetena är det berömda porträttet av konstnären Carl Skånberg samt "Spansk dans", "Spinnarskan", porträttet av Pontus Fürstenberg och, sist men icke minst, fyra av de fem variationerna av "Necken"; huvudverket av dessa tillhör prins Eugen, men är fast infogat i en vägg i salningarna å Valdemarsudde. Utom dessa välkända mästerverk, bringar utställningen i dagen arbeten som hittills varit främmande för allmänheten eller som ej på länge skådats.

Utställningen länder som sådan anordnarna till stor heder. I livstiden förbisedd och oförstådd, ses nu Ernst Josephsons verk i den strålgång som förbehålles det segerande geniet.

Till bilder å sid. 287 o. 288.

Den fransk-belgiska Ruhr-ockupationen, vilken enhälligt betecknas som den viktigaste händelsen efter fredsslutet, har endast i långsamt tempo framskridit. Aktionen tog sin början den 11 januari med intåget i Essen, följt den 15 av besättandet av Bochum och den 16 av Dortmund. Senare hava även trupp-förskjutningar längre inåt landet företagits. Det skedda intrånget har av tyskarne besvarats med ett passivt motstånd, vilket visat sig av betydande verkan. Gruvägarnes i Ruhrdistriktet främste talesman, Fritz Thys.

Efter fotograf.

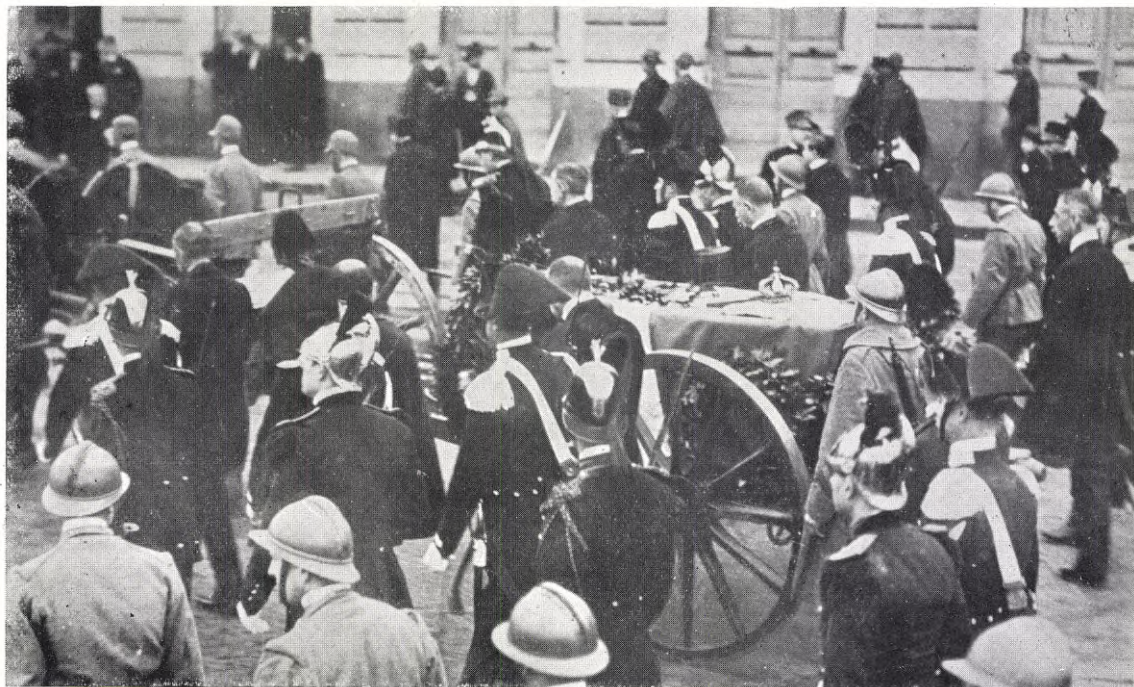
RUHR-OCKUPATIONEN. Franska trupper inrycka i Dortmund och biväckera på Bahnhofs Platz.

Kliché: Goës Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg

sen, vägrade sålunda efter uppmaning från rikskommissarien för Tysklands kol, att utlämna kol förrän ockupationen hävts.

Likasa hava tyskarne förklarar sig endast åtlyda tyska myndigheters föreskrifter och från gruvorna hotas med arbetsnedläggelse. De beslag, som av fransmännen gjorts å tåg och kolpråmar, lära icke ha

inbragt synnerligen stora kvantiteter. En stor fara föreligger även att den hittills oklanderligt fungerande ledningen av gruvdriften kommer att fullständigt sönderbrytas. Ett flertal häktingar hava nämligen företagits av ledande män, bland dem den ovan nämnde chefen för Thyssenverken jämte flera direkt med arbetsledningen sysselsatta personer och det

Efter fotografie

EX-KONUNG KONSTANTINS STOFI ÖVERFÖRES FRÅN PALERMO till ångaren "Italia" för att gravläggas i Neapel.

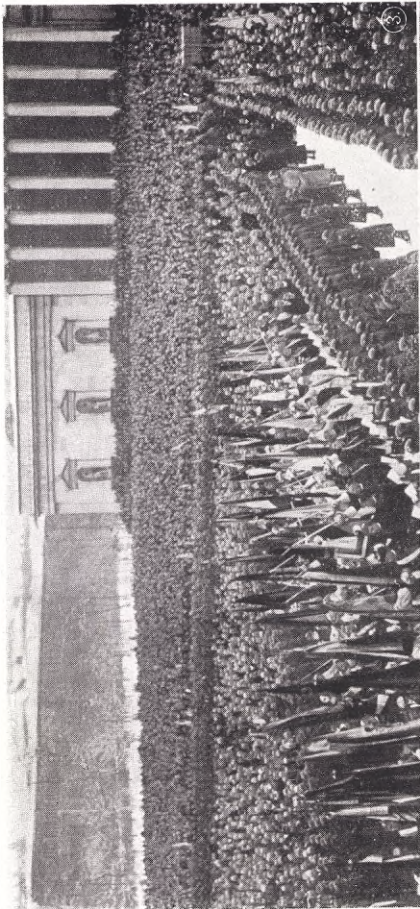
Kliché: Goës Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg

TYSKA PROTESTER MOT FRANSK-BELGISKA OCKUPATIONEN.

1. TYSKE RIKS-KOLKOMMISSARI-EN FÖR KOLFÖRDELNINGEN, GEHEIMEBERGSRÅDET ERNST STUTZ i Berlin har utnåmnts till heder-doktor-ingenjör. Omedelbart efter ocku-pationen viddagen de föranstaltade S. skadeståndskolens ditigerande till tyska industrin

2-3. OERHÖRDA MASSDEMON-STRATIONER MOT OCKUPATIONEN I BERLIN FRAMFÖR RIKSDAGSHUSET (2) OCH I MÜN-CHEN (3) PÅ KÖ-NIGSPLATZ FRAMFÖR GLYP TOTEKET.

4. BRANDENBURGER TOR I BERLIN AVSPÄRRAS för att förhindra massornas framträngande mot franska ambassader hotellet vid Pariserplatz.

5. FRANSKA AMBASSADHOTELLET ut-der skydd. — Efter fotografier. — Klischeé: Sjöberg, Gjö

stora kolsyndikatet har helt överflyttat sin verksamhet till Hamburg. Helt naturligt hava de stränga franska åtgärderna under ockupationen, vilken dock präglats av mycket god ordning, uppväckt en våldsamt harm i Tyskland, men hittills hava inga större oroligheter inträffat, om de än måhända icke för framtiden kunna undvikas.

